

Ἡ σκηνοθεσία τῆς «Ὁρέστειας» εἰς τὸ Βασιλικὸν ἦτο πλουσία καὶ ἀληθῶς βασιλική· ἡ θεαματικώτερα, ἂν ὄχι καὶ ἡ ἀκριβεστέρα ἐξ ὅσων εἶδαμεν εἰς τὰς Ἀθήνας. Σχετικῶς πτωχή ἡ σκηνοθεσία τῆς «Ἀντιγόνης» εἰς τὴν πτωχὴν «Νέαν Σκηνήν». Μολοντοῦτο τὴν διέκρινεν ἡ καλαισθησία καὶ ἡ πρωτοτυπία τοῦ κ. Χρηστομάνου, ἡ δὲ τρίτη πράξις, εἰς τὴν ὁποίαν παρουσιάζεται ὁ τάφος, ὅπου ἐγκλείεται ζωντανή ἡ Ἀντιγόνη πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν θεατῶν, ἀποτελεῖ ἀξιοσημείωτον καινοτομίαν, τὴν ὁποίαν, ἐφ' ὅσον γνωρίζομεν, κανεὶς τῶν νεωτέρων διασκευαστῶν δὲν ἀπετόλμησεν ἀκόμη. Ἴσως ἀντίκειται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀρχαίου δράματος, — εἰς τὸν τύπον μᾶλλον, — καὶ καταστρέφει τὴν ἐνότητα τοῦ τόπου· ἀλλὰ συγκινεῖ τὸν σύγχρονον θεατὴν περισσότερο, καὶ τοῦτο εἶνε τὸ οὐσιῶδες.

Ὅπως εἰς τὴν «Νέαν Σκηνήν», καὶ εἰς τὸ Βασιλικὸν ἡ ὑπόκρισις δὲν ἦτο τελεία. Ἐκτὸς τοῦ κ. Μέγγουλα (Ὁρέστου), ὁ ὁποῖος φαίνεται λαμπρὸς ἠθοποιός, τῆς Ροζαλίας Νίκια (Ἡλέκτρας), καὶ ἐν μέρει τῆς Βασιλείας Στεφάνου, ἡ ὁποία ὑπεδύθη τὴν Κασσάνδραν μὲ τέχνην ἀλλὰ καὶ μὲ κάποιαν ὑπερβολήν, — οἱ ἄλλοι ἠθοποιοὶ τοῦ Βασιλικοῦ μοῦ ἐφάνησαν νευρόσπαστα κουρδισμένα διὰ νᾶπαγγέλλουν ἀλανθάστως τὸ μέρος των καὶ νὰ ἐκτελοῦν τὰς συνθηματικὰς χειρονομίας. Οἱ μύσται τῆς «Νέας Σκηνῆς» δὲν εἶνε ποτὲ τόσον μελετημένοι, ἀλλὰ

ποτέ καὶ τόσον ξύλινοι. Καὶ οἱ ὀλιγώτερον ἰδιοφυεῖς, παίζουν μὲ κάποιαν αὐτοβουλίαν, μὲ κάποιαν προσπάθειαν πρὸς ἀπόδοσιν καλλιτεχνικήν. Εἰς τὴν παράστασιν τῆς « Ἀντιγόνης » δὲν μοῦ ἄρεσαν πολὺ αἱ ἄγρια φωναὶ τοῦ κ. Λέοντος, δὲν μ' ἐνθουσίασεν ἡ ἐμφάνισις τῆς Εὐριδίχης, — δὲν ἐνθουμοῦμαι πλέον ποῖα τὴν ἔπαιζε, — οὔτε μ' ἐμάγευσεν ἡ ἀπαγγελία τοῦ σαστισμένου Τειρεσία. Τὸ ὁμολογῶ. Ἄλλ' ὁ κ. Παπαγεωργίου ὡς ἄγγελος μοῦ ἐφάνη ἀμειπτος, καὶ ἡ Κυβέλη ὡς Ἰσμήνη ὑπέροχος, καὶ ἡ Ξανθάκη ὡς Ἀντιγόνη θαυμαστή. Δι' αὐτὴν προπάντων ἡ ὑπόδυσις τῆς τραγικῆς ἠρωΐδος ἦτο μέγα βῆμα προόδου εἰς τὴν τέχνην τῆς, καὶ εἰς αὐτὴν κυρίως ἀπευθύνοντο τὰ θερμὰ χειροκροτήματα τῆς ἑσπέρας ἐκείνης.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ